

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ

УДК 94(438):929Дуда:355.48((470+571):477)“2022/...”

DOI: <https://doi.org/10.31652/2411-2143-2023-46-78-85>

Олександр Неприцький

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

кандидат історичних наук, доцент (Україна)

e-mail: neprytskyi@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9536-2538>

Станіслав Кавецький

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

аспірант (Україна)

ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-9761-9244>

e-mail: stas.kavetskyi@icloud.com

Facebook-сторінка Анджея Дуди та імідж Польщі у період повномасштабного вторгнення російських військ в Україну

Анотація. Мета статті – дослідити образ Президента та національного бренду Республіки Польща під час повномасштабного вторгнення російських військ в Україну через призму інформаційного контенту сторінки Анджея Дуди в мережі Facebook. **Методологія дослідження** полягала у проведенні контент-аналізу офіційної сторінки Анджея Дуди в соціальній мережі Facebook щодо вміщення інформації, яка стосується російсько-української війни та кореляції з образом Анджея Дуди і загальним іміджем Польщі на міжнародній арені до та під час повномасштабної російсько-української війни. **Наукова новизна** полягає у проведенні аналізу повідомлень на офіційній сторінці Анджея Дуди в соціальній мережі Facebook щодо вміщення в них інформації, яка стосується України та західних партнерів по антиросійській коаліції й кореляції з образом Анджея Дуди і загальним іміджем Польщі на міжнародній арені до повномасштабного вторгнення російських військ в Україну і після нього. Досліджено як команда Президента Республіки Польщі Анджея Дуди інтенсивно використовувала соціальну мережу Facebook для досягнення поставлених політичних та електоральних цілей, орієнтуючись як на внутрішню, так і на зовнішню аудиторію. **Висновки.** Контент-аналіз офіційної сторінки Президента Республіки Польщі Анджея Дуди в соціальній мережі Facebook показав, що у період повномасштабного вторгнення російських військ в Україну команда очільника польської держави продовжувала активне використання ресурсу як важливого каналу внутрішньополітичної комунікації та формування взаємин із зовнішніми партнерами. Простежується зсув пріоритетності від згуртування внутрішнього правого традиціоналістського католицького електорату в бік формування міжнародної антиросійської коаліції. Якщо оцінювати короткотермінові наслідки зміщення акцентів на міжнародну консолідацію, то вони негативні для «Права і Справедливості», адже партія Анджея Дуди програла парламентські вибори восени 2023 року. Проте, мислячи категоріями польських державницьких інтересів, захисту демократії, європейської безпеки і стійкості західної цивілізації, Анжей Дуда досягнув позитивних результатів у міжнародній діяльності.

Ключові слова: Польща, репутація, образ, імідж, Анжей Дуда, Європейський Союз, Facebook-сторінка.

Постановка проблеми. Використання цифрових технологій отримало значне поширення у діяльності політичних партій, громадських діячів та державних інституцій на початку 21 століття. Соціальні мережі активно використовувалися для формування образу окремих діячів, громадських об'єднань, політичних партій та іміджу країн і народів на міжнародній арені. Команда Президента (з 2015 року) Республіки Польщі Анджея Дуди інтенсивно використовувала соціальну мережу Facebook для досягнення поставлених політичних та електоральних цілей, орієнтуючись як на внутрішню, так і на зовнішню аудиторію, поєднуючи завдання мобілізації електорату та ведення міжнародної діяльності. Інформаційні повідомлення на сторінці Президента відгравали невід'ємну роль у просуванні елементів іміджу країни. Проте, не було проведено контент аналізу офіційної сторінки Анджея Дуди в соціальній мережі Facebook щодо вміщення інформації, яка стосується російсько-української війни та кореляції з образом Анджея Дуди і загальним іміджем Польщі на міжнародній арені.

Аналіз джерел та останніх досліджень. Президент – очільник польської держави і його імідж є органічною складовою загального образу Польщі в світі. Вивчення іміджу Президента

Анджея Дуди знайшло своє відображення в публіцистиці (Zuchowicz, 2023) та наукових працях (Leśniczak, 2023; Kołodziej, 2017; Wrześniewska, 2016). Анджей Дуда мав консервативний імідж, пов'язаний з традиційними цінностями, охороною інституту гетеросексуальної сім'ї, католицизмом тощо.

У період виборчих кампаній та перебування чинного польського Президента при владі дослідники відзначали надзвичайну активність команди Анджея Дуди в цифровому інформаційному просторі, зокрема, у мережі Facebook (Olczyk, 2015; Mejer, 2016). А в ряді випадків, навіть звинувачували Президента, що він був обраний завдяки використанню механізмів роботи соціальної платформи (Kazimierzczuk, Kowalczyk, 2018). Ці звинувачення не отримали ні підтвердження, ні заперечення, але можна впевнено сказати, що Анджей Дуда та його офіс ефективно використовували можливості цифрових технологій для комунікації з аудиторією. Тема російсько-української війни після повномасштабного вторгнення російських військ в Україну стала одним із провідних напрямків публічної риторики Анджея Дуди, у тому числі в цифровому просторі (Andrzej Duda, 2023), і це знайшло своє відображення в фахових оцінках його діяльності (Specjalista, 2023).

Мета статті. Метою статті є дослідити образ Президента та національного бренду Республіки Польща під час повномасштабного вторгнення російських військ в Україну через призму інформаційного контенту сторінки Анджея Дуди в мережі Facebook.

Виклад основного матеріалу. Образ Президента Республіки Польщі був однією із важливих складових загального образу країни на міжнародній арені. Серед президентів європейських країн, профілі яких ведуться в мережі Facebook, Анджей Дуда в рік свого обрання на посаду займав четверте місце за кількістю підписників (за даними агентства «Burson-Marsteller») (Mejer, 2016). В дослідженні «World Leaders on Facebook» («Світові лідери на Facebook») проаналізовано сторінки 512 європейських політиків, що займають найбільш високі посади. Сторінка Президента Анджея Дуди мала в 2015 році 464 тисячі підписників. На сторінці протягом року було розміщено 694 повідомлення, які зібрали два мільйони вподобайок та 197 тисяч коментарів і були поширені 262 тисячі раз. За кількістю підписників сторінку Анджея Дуди на той час випередили в Європі лише ресурси Президента Туреччини Реджепа Тайіпа Ердогана (8 млн.), Президента Румунії Клауса Йоганніса (1,8 млн.) і Президента Франції Франсуа Олланда (772 тис.) (Mejer, 2016).

Станом на дату написання статті (листопад 2023 року) сторінка Анджея Дуди мала 820 тисяч підписників, Реджепа Тайіпа Ердогана – 10 млн., Клауса Йоганніса – 1,8 млн., Франсуа Олланд зупинився на 920 тисячах підписників, а чинний Президент Франції Емманюель Макрон має 4,7 млн. підписників. В українського Президента Володимира Зеленського на сторінці зафіксовано цифру в 3,2 млн. підписників. Цифри прихильників на сторінці Анджея Дуди менші, ніж у наведених вище європейських лідерів, але це один із найбільших показників у Європі і він достатньо високий, щоб масштабно використовувати соціальну мережу в політичній комунікації з населенням.

В 2018 році було опубліковано серію розслідувань діяльності британської компанії «Cambridge Analytica», яку звинувачували у використанні технологій глибинного аналізу даних (у тому числі отриманих з персональної інформації користувачів соціальної мережі Facebook) для розробки стратегічних комунікацій під час реалізації виборчих кампаній онлайн в мережі Internet. Автором алгоритму обробки персональних даних був науковець польського походження, співробітник Кембриджського університету і Стенфордської вищої школи бізнесу Міхал Косинський. Одним із фігурантів з понад 40 виборчих кампаній, у які втручалась «Cambridge Analytica», був кандидат на пост Президента Республіки Польщі Анджей Дуда (Kazimierzczuk, Kowalczyk, 2018).

Британська газета «The Guardian» писала, що в розділі «Історії успіху», описуючи вибори в Польщі 2015 року, Facebook хвалився, що «був невід'ємною частиною виборчої кампанії Анджея Дуди. Дякуючи інструментам Facebook, команда Анджея Дуди перетворила його сторінку в головний канал комунікації з виборцями». Але «як мова так і твердження, що містяться в описі, шалено схожі на ті, що використовувалися «Cambridge Analytica», – продовжує далі газета (Kazimierzczuk, Kowalczyk, 2018).

Президент Анджей Дуда прокоментував публікацію «The Guardian» на прес-конференції в Ковальові Поморським 20 березня 2018 року: «Ніколи раніше не чув про таку фірму». Президент зазначив, що також нічого не знає про те, щоб його штаб під час виборчої кампанії 2015 року співпрацював з якою-небудь іноземною компанією. «Ми використовували Facebook лише в якості соціального медіа», – сказав Анджей Дуда, охарактеризувавши дану новину як фейкову (Prezydent, 2018).

Ні до цього звинувачення, ні після, використання інструментів Fasesoock з метою політичної реклами в Республіці Польщі повністю врегульовано не було. За результатами виборчих кампаній на парламентських перегонах 2023 року одна з провідних польських газет

«Rzeczpospolita» констатує факт, що «Кандидати платять за рекламу в Інтернеті, оминаючи виборчі комітети. Це робиться нелегально, однак шанси це припинити – нікчемні» (Ferfecki, 2023).

Довести нелегальне використання персональних даних виборців і механізмів Facebook для досягнення політичних цілей на даний час не можливо. Але навіть погодившись із твердженням Анджея Дуди про використання соціальної мережі в якості соціального медіа, очевидним є вплив, який здійснювала інформація розміщена на його офіційній сторінці на громадську та експертну думку в Польщі і за кордоном.

Персональний образ Анджея Дуди, що створювався у традиційних ЗМІ та в соціальних медіа і міжнародний імідж Республіки Польщі дуже чітко корелювалися між собою. З 2015 року, після приходу до влади Анджея Дуди і перемоги на парламентських виборах політичної партії «Право і Справедливість» (PiS), відзначається різка зміна позиції польського Президента, уряду та парламенту, що йшла всупереч із політикою західноєвропейських держав, та, зрозуміло, викликала їх роздратування і перекреслювала попередні зусилля спрямовані на формування образу Польщі як сучасної відкритої демократичної країни, що стрімко розвиває економіку. Із приходом до влади партії PiS, Польщі закидали згортання демократії, відхід від політики толерантності та повернення до «консервативного, католицького світогляду» (Неприцький, 2017). Формуючи образ Анджея Дуди, команда постійно акцентувала його родинність, патріотизм (який подекуди викликав звинувачення в націоналізмі), католицизм (що, на думку опонентів, межував з фанатизмом) та прихильність до консервативних цінностей. Але при цьому, Анджей Дуда позиціонувався як сучасний політик, представник інтересів всіх поляків, відкрита до безпосереднього спілкування людина (наживо і онлайн) (Leśniczak, 2023; Kołodziej, 2017; Wrześniewska, 2016; Modrzejewska, 2016). Поява його сторінки в мережі Facebook в 2010 році, коли соціальний сервіс тільки виходив на польський медіаринок, ще раз підтверджувала тезу про сучасність і відкритість до нових технологій. Зрештою, за роки президенства Анджея Дуди Польща (як і її Президент) мала імідж сильної, але складної для співпраці в рамках ЄС країни, яка конфліктувала з домінуючими ліберальними цінностями Заходу. («М'який світський Захід не для Польщі», – писала TVP24 на основі публікації в Financial Times (Jak, 2016)).

Із початком повномасштабного вторгнення російських військ в Україну Польща, через географічне розташування та політичні цілі й пріоритети, стала однією із ключових держав формування західної антиросійської коаліції. Це потягнуло за собою зміни у політиці Анджея Дуди і відобразилося на його Facebook-сторінці. Вже на початку квітня 2022 року журнал «Newsweek» писав: «Анджей Дуда вирішив використати війну в Україні, щоб змінити імідж. Хоче залишитись в пам'яті як виважений політик і прихильник євроатлантичних відносин» (Grochal, 2022). В лютому 2023 року польське видання wPilituse, цитуючи фахівця з формування іміджу Мирослава Очкаса пише: «Анджей Дуда зміцнів як Президент. У період війни в Україні він став виглядати сильнішим» (Specjalista, 2023). Важко одразу підтвердити або спростувати такі думки про зміни іміджу польського Президента.

У рамках означеного дослідження ми проаналізували контент офіційної сторінки Анджея Дуди в соціальній мережі Facebook за період з початку повномасштабного вторгнення 24 лютого 2022 року до 10 листопада 2023 року (дати написання статті).

Таблиця 1

Кількість повідомлень на сторінці Анджея Дуди (Andrzej Duda, 2023)

Кількість повідомлень з 24 лютого 2022 року до 10 листопада 2023 року		Кількість повідомлень зі згадками про ЄС, НАТО, партнерів із Західного світу				Кількість повідомлень зі згадками про Україну			
Кількість	%	Кількість		%		Кількість		%	
586	100%	47		8		39		6,7	
		Позитивних (підтримка, дружба, єдність тощо)		Негативних (критика, звинувачення, негативний контекст тощо)		Позитивних (підтримка, дружба, єдність тощо)		Негативних (критика, звинувачення тощо)	
		Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%
		45	95.7	3	6.3	39	100	0	0

Таким чином, загальна кількість повідомлень за вказаний період становила 586. Із них – 47 повідомлень стосувалися відносин із західними партнерами – Північноатлантичним альянсом, Європейським Союзом, Сполученими Штатами Америки, окремими країнами Європи.

Це становило 8% від всіх повідомлень, що були розміщені на офіційній сторінці. Кількість повідомлень, присвячених українській тематиці, була дещо меншою, але не набагато. Загальна кількість становила 39, що у відсотках дорівнювало 6,7%. Тобто, різниця між кількістю повідомлень, присвячених західним союзникам і Україні становила 1,3%, що вказує на важливу роль, яку відігравала Україна в діяльності, а також у формуванні іміджу польського Президента.

Із 47 повідомлень, в яких згадуються західні партнери, 45 – мали позитивну конотацію, що становило 95,6% від загальної кількості повідомлень про НАТО, ЄС, США та країни Європи. І лише у трьох випадках, що становило 6,3%, була негативна конотація: в одному повідомленні в негативній конотації згадувалася ООН, в якій Росія успадкувала місце Радянського Союзу; в другому – містилася поблажлива критика західних партнерів за уповільнене прийняття рішень; в третьому – йшлося про напад нацистської Німеччини на Польщу в 1939 році. Останній випадок можна було проігнорувати, оскільки згадка була про «нацистську Німеччину», а не ФРН, проте ми внесли цей пост у таблицю, з тієї причини, що, по-перше, було вжито назву Німеччина (з наві'язуванням до національності), а не Німецька імперія, Третій Рейх чи Великонімецький рейх (за акцентом на політичний режим зазначеного історичного періоду). По-друге, в повідомленні, присвяченому 80-й річниці Волинської трагедії, йдеться про віддання шани вбитим полякам, але замовчується національна приналежність тих фігурантів подій, хто спричинив їх смерть – українців (що раніше акцентувалося у політичній риториці ПіС). Україна, загалом, фігурувала у 39 повідомленнях, і у всіх без виключення із позитивною конотацією.

Починаючи із першого дня повномасштабного вторгнення російських військ в Україну на сторінці Анджея Дуди розмістили обкладинку, на якій містився двоколірний жовто-синій напис «Солідарні з Україною» і традиційний логотип «RP Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej». Обкладинка залишалася незмінною до 7 листопада 2023 року. Фактично, понад півтора роки тема підтримки українського народу у боротьбі з російською агресією залишалася ключовою, і нагадування про єдність з Україною незмінно першим потрапляло на очі всім відвідувачам офіційної сторінки очільника польської держави.

Показовою зміною патріотичної риторики Анджея Дуди, як вже згадували вище, стало висвітлення відзначення 80-ї річниці Волинської трагедії (в українській історичній термінології) / Волинської різни (у польській національній традиції). З 2016 року парламентом Польщі було офіційно запроваджено свято «Національний день пам'яті жертв вбивства громадян II Польської Республіки, вчиненого українськими націоналістами» (Uchwała Senatu, 2016), яке відзначається щорічно 11 липня. Це давало додатковий поштовх для правих сил в черговий раз загострити увагу на історичних польсько-українських конфліктах, підтримати націоналістичні настрої у польському суспільстві та консолідувати патріотично налаштований електорат під егідою пам'яті про боротьбу з українським націоналізмом.

9 липня 2023 року, напередодні відзначення ювілейної 80-ї річниці, на офіційній сторінці Президента Анджея Дуди було розміщено два повідомлення. Одне містило відео і текст польською мовою: «В Луцьку на Волині, у річницю Кривавої Неділі, разом з Президентом Володимиром Зеленським вшанували пам'ять вбитих поляків». А друге повідомлення було написане англійською і адресувалося явно не польським громадянам, а міжнародному співтовариству: «Сьогодні в Луцьку (Україна) зустрілися з Президентом Володимиром Зеленським, щоб засвідчити нашу дружбу перед обличчям непростой історії, а також провести заключні консультації перед самітом НАТО у Вільнюсі, котрий розпочнеться через два дні. Ефективна підтримка України в прагненні набути членство в Альянсі дуже важлива для Польщі [ємоджі польський і український прапор, а між ними дві руки потискають одна одну] #РазомСильніші».

Така позиція Президента не була однозначно сприйнята польським суспільством. Особливо складною для розуміння вона була для традиційного правого електорату «Права і Справедливості» та Анджея Дуди. Польські засоби масової інформації закидали Дуді недостатню активність у вшануванні жертв і навіть писали, що це «дипломатична поразка» Президента (Jurasz, 2023). Але польський Президент, певне, мав іншу думку на цю тему. Він був настільки переконаний, що робить правильно, не акцентуючи увагу на україно-польському кровопролитті, що навіть різко розкритикував католицького священника, який активно виступав з ультраправої позиції у справі подій на Волині, заявивши в радіоефірі: «Я б попри все хотів, щоб ксьондз Ісакович-Залеські не займався політикою, а лише тим, чим повинен займатися ксьондз» (Sikora, 2023). Знаючи позиціонування Анджея Дуди як католика і, розуміючи значення медійної підтримки католицької церкви, (у католицьких засобах масової інформації у період виборчої кампанії будь-який інший кандидат навіть не мав жодних шансів потрапити на шпальти видань, щоб виборець отримав про нього хоч яку-небудь інформацію (Wrześniewska, 2016, с.62), ми бачимо наскільки йому важлива роль консолідатора західного світу й України в протистоянні з Росією, якщо він був готовий так змінити імідж, який приніс йому перемогу протягом двох виборчих президентських кампаній.

Насамкінець, варто приділити увагу ще двом показовим зверненням Президента та їх висвітленню на офіційній сторінці Анджея Дуди. Перше звернення – 23 лютого 2023 року (до річниці російського вторгнення до України), а друге – 6 червня 2023 року (до 20-ї річниці польського референдуму щодо вступу до ЄС). У першому зверненні підкреслюється польсько-українська єдність, а в другому співпраця Польщі із західними партнерами в рамках ЄС і НАТО.

Відеозапис першого звернення Президента розміщено на офіційній сторінці Анджея Дуди, він супроводжувався текстом: «Коли світ сподівався, що Київ впаде за три дні, а вся Україна за тиждень, ми в Польщі знали, що так не буде. Бо те, що нас єднає, поляків і українців – це велика любов до свободи. Настільки велика, що можна віддати за неї життя.» Ідея польсько-української єдності у боротьбі з російським імперіалізмом проходить лейтмотивом максимально у всіх інформаційних повідомленнях, що стосуються польської зовнішньої політики і впливала на формування внутрішньої політики. І якщо тут логіка цілком зрозуміла, то з приводу другого звернення очікування поляків були іншими. Наприкінці весни і на початку літа 2023 року у внутрішній політиці Польщі активно обговорювали створення Комісії з розслідування російського впливу на внутрішню політику Польщі протягом 2007-2022 років. Опозиція стверджувала, що цей закон спрямований проти їх лідера Дональда Туска, який займав посаду прем'єр-міністра Польщі в 2007-2014 роках, і назвала його «Lex Tusk». Громадськість чекала, що в анонсованому виступі Президента буде йтися про обґрунтування діяльності Комісії, а натомість отримала звернення про майбутнє (через півтора року) президентство Польщі в Європейському Союзі. Текст на офіційній Facebook-сторінці, що був винесений у супровід відеозапису звернення, містив інформацію, про три цілі майбутнього польського президентства: «поглиблення трансатлантичної співпраці; подальше розширення ЄС на Україну, Молдову і Західні Балкани, а в майбутньому також інші країни, що бажають вступити; зміцнення енергетичної безпеки Європи». Таке звернення польські ЗМІ назвали «дивним» і «зненацьким» та визначили як «спробу порятунку іміджу Президента» (Zuchowicz, 2023) з допомогою активної зовнішньополітичної діяльності, щоб компенсувати провали у внутрішній політиці.

Висновки. Контент-аналіз офіційної сторінки Президента Республіки Польщі Анджея Дуди в соціальній мережі Facebook показав, що в період повномасштабного вторгнення російських військ в Україну команда очільника польської держави продовжувала активне використання ресурсу як важливого каналу внутрішньополітичної комунікації та формування взаємин із зовнішніми партнерами. Простежується зсув пріоритетності від згуртування внутрішнього правого традиціоналістського католицького електорату в бік формування міжнародної антиросійської коаліції. Якщо оцінювати короткотермінові наслідки зміщення акцентів на міжнародну консолідацію, то вони негативні для «Права і Справедливості», адже партія Анджея Дуди програла парламентські вибори восени 2023 року. Проте, мислячи категоріями польських державницьких інтересів, захисту демократії, європейської безпеки і стійкості західної цивілізації, Анджей Дуда досягнув позитивних результатів у міжнародній діяльності.

Фінансування. Автори не отримали фінансової підтримки для дослідження, авторства та / або публікації цієї статті.

Джерела та література:

- Andrzej Duda.** (2023) *Facebook*. Режим доступу: <https://www.facebook.com/andrzejduda>
- Duda, A.** (2023) *Orędzie Prezydenta RP Andrzeja Dudy w rocznicę rosyjskiej agresji na Ukrainę. Serwis Rzeczypospolitej Polskiej.* 27 lutego. Режим доступу: <https://www.gov.pl/web/meksyk/orędzie-prezydenta-rp-andrzeja-dudy-w-rocznicę-rosyjskiej-agresji-na-ukrainę>
- Grochal, R.** (2022) *PiS potrzebuje prezydenta bardziej niż prezydent PiS? „Prezes wie, że dziś to na Dudę pada słońce”.* *Newsweek.* 03 kwietnia. Режим доступу: <https://www.newsweek.pl/swiat/polityka/andrzej-duda-zmienia-wizerunek-czy-prezydentowi-wystarczy-chęci-i-charakteru/ep5yrrd>
- Jak gaśnie gwiazda, czyli "nieszczęśliwe konsekwencje" decyzji PiS. #PisząPolsce** (2016) *TVN24.* 19 lipca. Режим доступу: <http://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiata,2/piszaopolsce-pis-niszczy-wizerunek-polski,662018.html>
- Jurasz, W.** (2023) *Rzeź wołyńska. Klęska dyplomatyczna i moralna Andrzeja Dudy.* *Onet Wiadomości.* 9 lipca. Режим доступу: <https://wiadomosci.onet.pl/tylko-w-onecie/rzez-wozynska-klęska-dyplomatyczna-i-moralna-andrzeja-dudy/dztlx3>
- Kazimierczuk, A., Kowalczyk, M.** (2018) *"The Guardian": Duda wygrał dzięki narzędziom Facebooka?* *Rzeczpospolita.* 20 marca. Режим доступу: <https://www.rp.pl/polityka/art2055651-the-guardian-duda-wygrał-dzięki-narzędziom-facebook>
- Kołodziej, Sz.** (2017) *Wizerunek polityczny Andrzeja Dudy. Polskie wybory 2014–2015. Kontekst krajowy i międzynarodowy - przebieg rywalizacji - konsekwencje polityczne. T. 1.* Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego. 103-121.

- Leśniczak, R.** (2023) *Wizerunek prezydenta Andrzeja Dudy na łamach „Tygodnika Powszechnego” (2015–2020)*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe UKSW, 304 s.
- Mejer, J.** (2016) Prezydent Andrzej Duda na Facebooku ustępuje niewielu prezydentom. *Press*. 19 stycznia. Режим доступу: <https://www.press.pl/tresc/42496,prezydent-andrzej-duda-na-facebooku-ustepuje-niewielu-prezydentom>
- Modrzejewska, E.** (2016) Ile twarzy Andrzeja Dudy? O retoryce wizerunku medialnego z okładek tygodników. *Retoryka wizerunku medialnego*. Warszawa: Polskie Towarzystwo Retoryczne. 107–153.
- Olczyk, T.** (2015) Facebook w kampanii prezydenckiej 2015 roku – analiza zawartości profili Andrzeja Dudy i Bronisława Komorowskiego. *e-politikon*. № 16. 57–85.
- Prezydent pytany o Cambridge Analytica: nie słyszałem nigdy wcześniej o tej firmie.** (2018) *Polska Agencja Prasowa*. 20 marca. Режим доступу: <https://www.pap.pl/aktualnosci/news%2C1337299%2Cprezydent-pytany-o-cambridge-analytica-nie-slyszalem-nigdy-wczesniej-o-tej-firmie.html>
- Sikora, K.** (2023) Kamil Sikora: Dlaczego prezydent Andrzej Duda nic nie zrobił w sprawie Wołynia. *Rzeczpospolita*. 10 lipca. Режим доступу: <https://www.rp.pl/publicystyka/art38718451-kamil-sikora-dlaczego-prezydent-andrzej-duda-nic-nie-zrobil-w-sprawie-wolynia>
- Specjalista ds. wizerunku w "Fakcie": Andrzej Duda okrzepł jako prezydent. Od czasu wojny na Ukrainie wygląda na silniejszego.** (2023) *wPolityce.pl* 8 lutego. Режим доступу: <https://wpolityce.pl/polityka/633334-specjalista-ds-wizerunku-duda-wyglada-na-silniejszego>
- Uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie oddania hołdu ofiarom ludobójstwa dokonanego przez nacjonalistów ukraińskich na obywatelach II Rzeczypospolitej w latach 1939-1945.** (2016) *Monitor Polski*. Poz. 638. 11 lipca. 1.
- Wrześniewska, M.** (2016) Wizerunek prezydenta Andrzeja Dudy na łamach Tygodnika Katolickiego „Niedziela” w roku 2015. *Polityka i politycy w prasie XX i XXI wieku*. Białystok: Wydawnictwo HUMANICA Instytut Studiów Kobiety. 51–62.
- Zuchowicz, K.** (2023) "Ktoś rozumie, o co mu chodzi?". Czyli jak Andrzej Duda próbuje ratować wizerunek. *na:Temat*. 09 czerwca. Режим доступу: <https://natemat.pl/491891,prezydent-duda-ratuje-swoj-wizerunek-fala-krytyki-po-oredziu-o-co-chodzi>
- Неприцький, О.А.** (2017) Міжнародний імідж Польщі після приходу до влади партії Право і Справедливість у 2015 році. *Вісник інституту історії, етнології і права*. Випуск 15. 99–101.

Oleksandr A. Nepriyskyi

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University
PhD (History), Associate Professor (Ukraine)

Stanislav V. Kavetskyi

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University
PhD Student (Ukraine)

Facebook page of Andrzej Duda and Image of Poland during Full-Scale Invasion of the Russian Troops into Ukraine

Abstract. The aim of the article is to study the image of the President and the national brand of the Republic of Poland during the full-scale invasion of Russian troops into Ukraine through the prism of the informational content of Andrzej Duda's page on Facebook. **Methodology of the research** lies in conducting content-analysis of Andrzej Duda's Facebook page concerning the information related to the Russian-Ukrainian war and correlating it with the image of Andrzej Duda as well as with the overall image of Poland on the international arena before and during the full-scale Russian-Ukrainian war. **The scientific novelty** lies in conducting the analysis of posts on Andrzej Duda's official Facebook page to study whether they contain information on Ukraine and Western partners of the anti-Russian coalition as well as correlating them with the image of Andrzej Duda and the overall image of Poland on the international arena before and after the full-scale invasion of the Russian troops into Ukraine. The article studies as the team of President of Poland Andrzej Duda extensively used Facebook social network to achieve the set political and electoral goals, focusing both on the internal and external audience. **Conclusions.** Content analysis of President of Poland Andrzej Duda's Facebook page has shown that during full-scale invasion of the Russian troops into Ukraine the Presidents' team continued to actively exploit this resource as an important channel for internal political communication as well as for establishing relations with foreign partners. The study observes a priority shift from cohesion of internal traditionalist catholic electorate to shaping an international anti-

Russian coalition. Looking at short-term consequences of this priority shift, it may be considered negative for "Law and Justice" as Andrej Duda's party has lost at the Parliamentary elections in autumn 2023. However, when analyzing the situation from the perspective of Polish state interests, protection of democracy, European security and sustainability of Western civilization, Andrzej Duda achieved positive results in his international activities.

Keywords: Poland, reputation, image, the European Union, Andrzej Duda, Facebook-page

References:

- Andrzej Duda.** (2023) Facebook. Режим доступу: <https://www.facebook.com/andrzejduda>
- Duda, A.** (2023) Orędzie Prezydenta RP Andrzeja Dudy w rocznicę rosyjskiej agresji na Ukrainę. *Serwis Rzeczypospolitej Polskiej*. 27 lutego. Режим доступу: <https://www.gov.pl/web/meksyk/oredzie-prezydenta-rp-andrzeja-dudy-w-rocznice-rosyjskiej-agresji-na-ukraine> [In Polish]
- Grochal, R.** (2022) PiS potrzebuje prezydenta bardziej niż prezydent PiS? „Prezes wie, że dziś to na Dudę pada słońce”. *Newsweek*. 03 kwietnia. Режим доступу: <https://www.newsweek.pl/swiat/polityka/andrzej-duda-zmienia-wizerunek-czy-prezydentowi-wystarczy-checi-i-charakteru/ep5yrdd> [In Polish]
- Jak gaśnie gwiazda, czyli "nieszcześnie konsekwencje" decyzji PiS. #PiszaPolsce** (2016) *TVN24*. 19 lipca. Режим доступу: <http://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiate,2/piszaopolsce-pis-niszczy-wizerunek-polski,662018.html> [In Polish]
- Jurasz, W.** (2023) Rzeź wołyńska. Klęska dyplomatyczna i moralna Andrzeja Dudy. *Onet Wiadomości*. 9 lipca. Режим доступу: <https://wiadomosci.onet.pl/tylko-w-onecie/rzez-woylenska-kleska-dyplomatyczna-i-moralna-andrzeja-dudy/dtztlx3> [In Polish]
- Kazimierczuk, A., Kowalczyk, M.** (2018) "The Guardian": Duda wygrał dzięki narzędziom Facebooka? *Rzeczpospolita*. 20 marca. Режим доступу: <https://www.rp.pl/polityka/art2055651-the-guardian-duda-wygral-dzieki-narzedziom-facebook> [In Polish]
- Kołodziej, Sz.** (2017) Wizerunek polityczny Andrzeja Dudy. *Polskie wybory 2014–2015. Kontekst krajowy i międzynarodowy - przebieg rywalizacji - konsekwencje polityczne*. T. 1. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego. 103–121. [In Polish]
- Leśniczak, R.** (2023) *Wizerunek prezydenta Andrzeja Dudy na łamach „Tygodnika Powszechnego” (2015–2020)*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe UKSW, 304 s. [In Polish]
- Mejer, J.** (2016) Prezydent Andrzej Duda na Facebooku ustępuje niewielu prezydentom. *Press*. 19 stycznia. Режим доступу: <https://www.press.pl/tresc/42496,prezydent-andrzeja-duda-na-facebooku-ustepuje-niewielu-prezydentom> [In Polish]
- Modrzejewska, E.** (2016) Ile twarzy Andrzeja Dudy? O retoryce wizerunku medialnego z okładek tygodników. *Retoryka wizerunku medialnego*. Warszawa: Polskie Towarzystwo Retoryczne. 107–153. [In Polish]
- Nepriytskyi, O.A.** (2017) Mizhnarodnyi imidzh Polshchi pislia prykhodu do wlady partii Pravo i Spravedlyvist u 2015 rotsi. [International image of Poland after the party Law and Justice came to power in 2015.] *Visnyk instytutu istorii, etnologii i prava*. Vypusk 15. [Bulletin of the Institute of History, Ethnology and Law. №15] 99–101. [In Ukrainian]
- Olczyk, T.** (2015) Facebook w kampanii prezydenckiej 2015 roku – analiza zawartości profili Andrzeja Dudy i Bronisława Komorowskiego. *e-politikon*. № 16. 57–85. [In Polish]
- Prezydent pytany o Cambridge Analytica: nie słyszałem nigdy wcześniej o tej firmie.** (2018) *Polska Agencja Prasowa*. 20 marca. Режим доступу: <https://www.pap.pl/aktualnosci/news%2C1337299%2Cprezydent-pytany-o-cambridge-analytica-nie-slyszalem-nigdy-wczesniej-o-tej-firmie.html> [In Polish]
- Sikora, K.** (2023) Kamil Sikora: Dlaczego prezydent Andrzej Duda nic nie zrobił w sprawie Wołynia. *Rzeczpospolita*. 10 lipca. Режим доступу: <https://www.rp.pl/publicystyka/art38718451-kamil-sikora-dlaczego-prezydent-andrzej-duda-nic-nie-zrobil-w-sprawie-woylnia> [In Polish]
- Specjalista ds. wizerunku w "Fakcie": Andrzej Duda okrzepł jako prezydent. Od czasu wojny na Ukrainie wygląda na silniejszego.** (2023) *wPolityce.pl* 8 lutego. Режим доступу: <https://wpolityce.pl/polityka/633334-specjalista-ds-wizerunku-duda-wyglada-na-silniejszego> [In Polish]
- Uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie oddania hołdu ofiarom ludobójstwa dokonanego przez nacjonalistów ukraińskich na obywatelach II Rzeczypospolitej w latach 1939–1945.** (2016) *Monitor Polski*. Poz. 638. 11 lipca. 1. [In Polish]
- Wrześniewska, M.** (2016) Wizerunek prezydenta Andrzeja Dudy na łamach Tygodnika Katolickiego „Niedziela” w roku 2015. *Polityka i politycy w prasie XX i XXI wieku*. Białystok: Wydawnictwo HUMANICA Instytut Studiów Kobiety. 51–62. [In Polish]

Zuchowicz, K. (2023) "Ktoś rozumie, o co mu chodzi?". Czyli jak Andrzej Duda próbuje ratować wizerunek. *na:Temat*. 09 czerwca. Режим доступу: <https://natemat.pl/491891,prezydent-duda-ratuje-swoj-wizerunek-fala-krytyki-po-oredziu-o-co-chodzi> [In Polish]

Статтю надіслано до редколегії 07.11.2023 р.
Статтю рекомендовано до друку 15.12.2023 р.